

TÜRKÇE DENEMESİ - 2

1. Söz oyunlarından uzak bir şiiri vardır şairin. Onun içtenliği yalınlığa götürür şiirini, yalınlığı da çarpıcılığa. Konuşur gibi şiir söylemek her babayığidin harcı değildir. Sözün balını bulup çıkarmak, gerçek şairin işidir. Böylece o, hemen her şiirinde gerçek bir şair olmayı başarmıştır.

Bu parçadaki altı çizili ifade ile anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yeni kelimeler kullanarak farklı bir etki yaratmak
B) Kurduğu şiir diliyle güçlü bir deyişe ulaşmak
C) Söylemek istediğini okura eksiksiz yansıtmak
D) İç karartıcı imgelerden her zaman uzak durmak
E) Semboller yerine sözcüğün ilk anlamını kullanmak

2. (I) Nasrettin Hoca fıkralarında hoca; bazen karısının kocası, bazen kendisiyle uğraşan kişinin komşusu, bazen de meseleleri halleden kadı olarak okurun karşısına çıkar. (II) Hoca, toplumda soruna yol açan ancak gücünden dolayı alt edilemeyen kişilerle mücadele eder. (III) Halk da böylece Nasrettin Hoca'nın şahsında o kişilerle baş etmiş olur. (IV) Ancak Türkiye'de kendisine atfedilen fıkralarda Nasrettin Hoca'nın siyasi erke ya da figüre karşı geldiğini göremiyoruz. (V) O, Timur'dan sonraki dönemlerde kimlerin alt edileceği konusunda bize ipucu veren değil, komşusu veya karısıyla uğraşan bir tip olarak gösteriliyor.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümlede, hocanın fıkralarda üstlendiği roller sıralanmıştır.
B) II. cümlede, fıkraların genel içeriğinden söz edilmiştir.
C) III. cümlede, toplumun hoca ile özdeşleşmesine değinilmiştir.
D) IV. cümlede, fıkralarla ilgili bir saptamada bulunulmuştur.
E) V. cümlede, hocanın gelenekle kurduğu ilişkiden bahsedilmiştir.

3. (I) 19. yüzyılın başlarında Osmanlı donanmasında eğitimi tamamlamamış leventlerin çok olması denizcilikte ileri olan kimi ülkelerin iştahını kabartmıştı. (II) Osmanlı, düşmanın güçlü atışlar yapan büyük yelkenli gemilerine karşı koymak üzere kadirgalarını güçlendirmeye çalışıyordu. (III) Donanmaya mali desteği arttırmak maksadıyla olağanüstü tedbirler alınmış, eyalet merkezlerine elçiler gönderilmişti. (IV) Elçilerin getirdikleri mektupların içeriklerinden; onların söz ve tavırlarından halk pek hoşlanmamıştı. (V) Osmanlı'nın denizdeki rakipleri, ticaret yollarının kesilmesi hâlinde Osmanlı donanmasına öldürücü darbenin vurulacağını düşünüyordu.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde neden - sonuç ilişkisi yoktur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

4. (I) Yunanlılar insan vücudunu tasvir etme konusunda hayranlık uyandıran bir ölçü ortaya koydular. (II) Klasik Dönem heykeltıraşları insan vücudunu gerçekçi ve doğal görünüşüyle betimleme sanatını mükemmel hâle getirdiler. (111) Bu dönem heykelleri güzellik ve durağanlıklarıyla dikkat çekiyordu. (IV) Zamanla yüz ifadelerini ve duyguları gösterme konusunda maharet kazandılar ve ünlü insanların tanınabilir portrelerini yapmaya başladılar. (V) Arkaik Dönem'de ise basit, geleneksel tarzda ve Mısır sanatını taklit ederek heykellerini oluşturdular. (VI) Bu heykellerdeki figürler sol bacak önde, kollar iki yanda olmak üzere ayakta dimdik durur hâlde, yüzde de hafif bir tebessümle betimlendiler.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinden sonra düşüncenin akışına uygun olarak "Bu konudaki yeteneklerini göstermek için Tanrı figürleri ve spor etkinliğinde bulunan ünlü erkek figürlerini, özellikle gladyatörleri kullandılar." cümlesi getirilebilir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

5. (I) Şiirdeki modernizm, sanayi toplumunun ortaya çıkış sürecinde, hayatın geleneksel olarak algılanmasının yetersizleşmesiyle kendini gösterdi. (II) İnsanlık tarihine bakıldığında yaşam şartlarının değişmesindeki en keskin dönüşümlerden birinin sanayileşme olduğu görülür ve modern şiirin sanayileşmeye eş zamanlı bir süreci izlemiş olması da anlaşılabilir bir durumdur. (III) Yani modern şiir, yeni yaşama düzeninin birbirine zıt renklerini başlangıçtan itibaren daima içinde taşımıştır. (IV) Geçen yüzyılda birbirine uzak sınıflardan gelen, farklı geleneklere sahip insanların şehirlerde bir arada yaşamaya başlamaları ve böylece birbirlerinin yaşama biçimlerine tanık olmaları, modern şehir hayatının başlangıcı olarak görülmektedir. (V) Baudelaire ve Rimbaud'nun ürünleri hem bu karmaşayı yansıtmış hem de kendisine bir dünya kurarak şiir yoluyla bu karmaşayı aşma çabasını getirmiştir.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

6.

- I. Bu indirgeme ve ayrıştırma beşerî ilişkileri tanımlamada da yol gösterici olmuştur.
- II. Adam Smith'in Ulusların Zenginliği adlı eserinde iş yönetimi ile ilgili önerilerinin insan yönetimine aktarılması da bunun bir örneğidir.
- III. Daha çok el yordamıyla yürütülen, ağırlıklı olarak insanın fiziksel gücüne dayalı işler, 1770'li yıllarda önemli bir değişime uğramıştır.
- IV. Smith, üretim sürecindeki işleri basite indirgemiş ve temel görevlere ayırmıştır.
- V. Genelde yönetim, özelden ise insan yönetimi zamanla değişen bu içerikten önemli ölçüde etkilenmiştir.

**Yukarıdaki numaralanmış cümleler anlam-
lı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandı-
ğında hangisi baştan üçüncü olur?**

- A) I B) II C) III D) IV E) V

7. Şiirde iç yapının dış yapıdan ayrılmadığı, içeriğin biçimle var olduğu bilinen bir gerçektir. Oysa şiir çevirilerinde söylenen şeyin, söylenişten ayrı olarak ele alındığını görmekteyiz. Şiiri sadece konuda, temada ve anlamda aramanın şiir sanatıyla ilgisi yoktur. Gerçek olan şudur ki söylenen ne olursa olsun, şiir söyleyişsiz olmuyor. Hepimizin bildiği gibi, düzyazıyı da şiiri de sözcüklerle yazarız. Sözcükler, her ikisinin de ögeleridir. O hâlde nasıl oluyor da insanların birbirleriyle anlaşmasını sağlayan gündelik sözcükler, kimi dizelerde bu özelliğini kaybederek büyüleyici oluyor, bizi şiirin kendine özgü dünyasına götürüyor?

Bu parçaya göre şiirle ilgili yanlış anlayış aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Şiirde söyleyiş biçiminin gündelik dili etkilemesi
- B) Düzyazı ile aynı sözcükleri kullandığının kabul edilmesi
- C) Anlam ve içeriğin şiirin kurucu ögesi olduğunun düşünülmesi
- D) Şiirin biçim ve içeriğinin ayrılmaz bir bütün olduğunun kabul edilmesi
- E) Günlük sözcüklerin şiir dilinde bambaşka anlamlar kazanması

8. (I) Sanat dünyasında bazen bir an gelir, bir dâhi ortaya çıkıp uzun yıllar kendisinden söz ettirir. (II) Tarihin yıldızının parladığı bir an, gelecekteki on yılların ve yüzyılların da belirleyicisi olur. (III) Nasıl ki atmosferdeki bütün elektrik akımı bir paratonerin ucunda bulunuyorsa en küçük bir zaman dilimine bile inanılmaz sayıda çok tarihsel olay sığdırılmıştır. (IV) Başka zamanlarda kendi hâlinde, peş peşe ve yan yana gelişen olaylar, her şeyi belirleyen ve her şeye karar veren o bir tek anlık zaman dilimi içine sıkışır. (V) Tek bir evet, tek bir hayır, bir anlık erken davranma ya da bir anlık geç harekete geçme, bu ânı, yüzlerce kuşak da geçse, asla geri getiremez ve bu, yitirilen an, bireyin ve ulusların yaşamını ve hatta bütün bir insanlığın yazgısını belirler.

**Bu parçadaki altı çizili sözcük aşağıdaki-
lerden hangisine gönderme yapmaktadır?**

- A) Dâhice yazılmış esere
- B) İnsanlığın yazgısına
- C) Ulusların yaşamına
- D) Ânı yakalamaya
- E) Tarihî olayları kapsamaya

9. (I) Sinir kodu, beynin işlenmemiş duyuşsal verileri algılayan; anılara, kararlara ve anlamlara dönüştürmesine yardımcı olan yazılım, algoritma ya da yasalar dizisidir. (II) Nörobilimcilerin, beynin gizli dili olan sinir kodunu hiçbir zaman insanların düşüncelerini izinsiz okumaya yetecek kadar çözemeyeceklerine inaniyorum. (III) Bu kod tam anlamıyla çözülebileseydi prensipte bilimciler zihni hassas bir doğrulukla izleyebilir, yönlendirebilirlerdi. (IV) Bir şüphelinin zihni taranarak geçmiş suçlara dair anıları ve geleceğe dair planları araştırılabilir. (V) Sorun şu ki tüm beyinler belli birtakım genel prensiplere göre işlese de her insanın kendi geçmişiyile şekillenmiş olan sinir kodu, "kişiyeye özel" yapıdadır. (VI) Benim aşk, savaş ya da bilgisayar kavramını oluşturan kalıplarla sizinkiler birbirinden farklıdır. (VII) Beynimin bu belirli bilgileri nasıl şifrelediğini bilmenin tek yolu, her bir sinirin alışverişini algılayabilecek binlerce, hatta milyonlarca elektrot aracılığıyla aktivitelerini izlemek olurdu. (VIII) Aynı anda benim de size ne düşündüğümü, olabildiğince doğru bir şekilde aktarmam gerekirdi.

Bu parça aşağıdaki sorulardan hangisine cevap olarak söylenmiş olabilir?

- A) İnsan düşüncelerini anlamlandırma konusunda yapılan nörobilim çalışmalarının geldiği nokta nedir?
- B) Nörobilim çalışmalarının başarısını yorumlayacak olsanız, neler söylersiniz?
- C) Kişisel gerçeklik kavramının bilimsel çalışmalarla açıklanabileceği konusunda görüşleriniz nelerdir?
- D) Karşımızdaki kişiyeye aynı şeyleri düşünmemiz ya da hissetmemiz mümkün müdür?
- E) Nörobilim çalışmalarının sonuçlarından hangi alanlarda yararlanılabileceğini düşünüyorsunuz?

10. Fransa'nın Normandiya bölgesinde St. Michel Manastırını taşıyan adacık, okyanus suları gelgit sonrası çekilince karayla birleşiyor. Sabah vakitlerinde kumlar üstünde zorlu bir yürüyüşten sonra adaya gelenler, ikinci vakti sular etrafı basmadan dönmek zorundalar. Yoksa St. Michel tepesi bir anda adaya dönüşüyor ve dünya ile bağlantısını koparıyor. Bu yüzden eski çağlarda, doğaya yabancı olan birçok insanı saniyede bir metre yayılma hızına sahip olan denizin yuttuğu anlatılır. Bu yolculukta ziyaretçileri bekleyen bir diğer tuzak da kıvıldağan ve böylece insanı içine çeken kumlar. Kumların tehlikesini hissedebilmek için adaya yalın ayak gitmek gerekiyor. ---- .

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre getirilebilecek en uygun cümle aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yine de özellikle Orta Çağ'da burası akın akın ziyaret edilen bir yerdi
- B) Bütün bu koşullar macera tutkunlarına adeta davetiye çıkarıyor
- C) Ziyaretçiler, sular çekilince istiridye kabukları da toplayabiliyor
- D) St. Michel Manastırını bu yolla yılda 3 milyon turiste ev sahipliği yapıyor
- E) Gelgit yüzünden aracınız sulara gömülmüş de olabilir

11. Macar besteci Bela Bartok, temsil ettiği hümanist anlayışla sadece Macaristan'ın değil, tüm ülkelerin sanatsal gelişimine ışık tutmuştur. Bestecilerin halk müziğinden yararlanması konusunda Bartok'un söylediği şu sözler, onun sanat anlayışını âdetâ özetler: "Halk müziğinin sağladığı gereçlerden yararlanılması, bunların oldukları gibi ya da benzetme yoluyla evrensel veya yabancı eğilimleri olan eserlere rastgele serpiştirilmesi değildir. Bestecinin bu gereçlerdeki özü ve anlatımı kişisel üslubuna sindirebilmesidir. Bu yüzden bestecinin halk müziğiyle haşır neşir olması; bu müziğin dilini ve anlatımını kendi ana diliymiş, kendi anlatımıymış gibi rahatlıkla kullanabilecek hüneri elde etmesi gerekir." Kuşkusuz bu görüş, kaynağını halk müziğinde bulan ulusal renklere duyuşsal bir yaklaşımı değil, bilimsel verilerin içselleştirilmesinden doğan yaratıcı bir yaklaşımı öngörmektedir.

Bu parçaya göre aşağıdakilerde hangisi Bela Bartok'un müzik tarihindeki önemini belirtmektedir?

- A) Eserlerinin tüm dünyada icra edilmesi
- B) Evrensel ölçekte geçerli bir bakış açısı getirmesi
- C) Şöhretinin Macaristan sınırları dışına taşması
- D) Bestelerinde genellikle halk ezgilerini kullanması
- E) Müziği bilimsel bir disiplin olarak kurması

12. Hareketlerini bitirdikten sonra vücudunun her tarafını güneşte döndüre döndüre siyahlatıyor, sonra denize atlıyor, kurbağalama yüzerek epeyce açılıyordu.

Bu parçada kimi sözcüklerin yapısıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) "hareketlerini" sözcüğünde birden fazla çekim eki kullanılmıştır.
- B) "vücudunun" sözcüğünde tamlayan eki kullanılmıştır.
- C) "siyahlatıyor" sözcüğünde isimden fiil yapım eki kullanılmıştır.
- D) "kurbağalama" sözcüğünde fiilden fiil yapım eki kullanılmıştır.
- E) "açılıyordu" sözcüğünde yapım ekiyle çekim eki bir arada kullanılmıştır.

13. Arkeologlara göre Buzul Dönemi insanları, hayvanlardan yalnızca gıda ve barınak gibi stratejik ihtiyaçları için yararlanmadı. Kazılarda hayvanların dış, kemik ve boynuzlarından yapılmış birçok aksesuar bulunması, bunun en önemli göstergesiydi. Bulunan objelerin bazıları, yaklaşık 30.000 yıl önce kemik, taş ve kil gibi çok çeşitli malzemelerden oyulmuş hayvan ve insan figürleriydi.

Bu parçadaki altı çizili sözcüklerden hangisinin yazımı yanlıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

14. Bilincimiz ve dolayısıyla bilincimizdeki kavramlar değişiyor durmadan. Bir yüzyıldan öbürüne "şair" kavramının da değiştiğini söyleyebiliriz. Dünün o duygulu şairi gitti, yerine tam anlamıyla bir "insan araştırmacısı" olan çağdaş şair geldi.

Bu parçada altı çizili sözcüklerin türleri aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla verilmiştir?

- A) İsim - zarf - sıfat - sıfat
- B) İsim - zarf - zamir - sıfat
- C) İsim - edat - zamir - zarf
- D) Edat - zarf - isim - zarf
- E) Edat - zarf - sıfat - isim

15. **Aşağıdaki cümlelerden hangisinin öznesi, sıfat tamlamasından oluşmuştur?**

- A) Bireyin benliğini bütünüyle saran duygular, hayatın her alanında bireyin düşüncelerine yön verecek en temel etkidir.
- B) "Duygular mı düşüncelere, düşünceler mi duygulara yön verir?" sorusunu, insan zihni kolaylıkla yanıtlamaz.
- C) İçinde yaşadığı toplumun düşünce dünyasını sorgularken insanlar her zaman zorlanmıştır.
- D) Buzulların hızla erimesi, okyanus sularının yükselmesini ve kıyıların sular altında kalmasını beraberinde getirecektir.
- E) Yazma eylemi; boş vakit geçirme etkinliği değil, aksine insanın bir duygu ve düşünce âlemine bağlanma isteğidir.

16. ALS hastalığının yanlış katlanmış proteinlerin kümelenip birikmesiyle ilişkisi olduğu biliniyordu.

Yeni bir araştırmada, bu sürecin bağırsak bakterileri tarafından üretilen proteinlerle başlama ihtimali üzerinde duruldu. Bağırsak bakterilerinin ürettiği amiloid proteininin incelendiği araştırmalarda, bunun yapısal anlamda beyindeki sorunlu proteinlere çok benzediği fark edildi.

Bu parçadaki altı çizili sözcüklerin hangileri niteleme görevinde kullanılmamıştır?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve V
- D) III ve IV
- E) IV ve V

17. "Normal insanlar, hayatlarında bir defa ergenlik acısı

I
çekerler." der Goethe; ardından "Fakat" diye devam

II III
eder: "Dehanın çocukları olan sanatçılar bu acıyı

IV
birçok kere yaşarlar ve böylece her defasında
gençleşirler."

V

Bu parçadaki numaralanmış sözcüklerden hangisi yapısı bakımından diğerlerinden farklıdır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

18.

- I. Sabah dört, öğlen iki ve alaca karanlıkta üç ayağı üzerinde yürüyen şey nedir?
- II. Yunan mitolojisine göre kötü bir yaratık olan Sfenks, bu bilmeceyi sormuş ve Thebes halkını doğru cevabı alana kadar egemenliği altında tutmakla tehdit etmişti.
- III. Bilmececinin parçalarının bir benzetme olduğunu kavrayan Oedipus, şifreyi çözdü.
- IV. Oedipus, bilmeceye doğru cevap vererek Thebes halkını kurtardı.
- V. Buna göre; dört ayağı ile emekleyen bebek, önce iki ayağı üzerinde yürüyen bir yetiškine, sonra bastonu üçüncü ayağı olarak kullanan yaşlı bir insana dönüşüyordu.
- VI. Sabah, öğlen ve alaca karanlık, insan yaşamının farklı dönemlerini temsil ediyordu.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralanması için hangilerinin birbiriyle yer değiştirmesi gerekir?

- A) I ve III
B) II ve IV
C) II ve V
D) III ve VI
E) IV ve VI

19. İzleyici olarak, edebiyat dilinden sinema diline aktarılmış dil karşısında yeterince hassas değiliz. Ortalama izleyici, roman ve hikâyeden uyarlanmış filmleri izlerken metnin diliyle ilgilenmez. Ne izlediği filme ne de bu filmin temel alındığı roman veya hikâyeye dönük karşılaştırmalı bir değerlendirmesi vardır onun. Gerçi günümüzdeki çoğu yapımda, metnin dilinden herhangi bir iz bulmaya çalışmak da sonuçsuz bir çaba olacaktır. "İzleyiciyi ilgilendiren, seyrettiği filmidir." diye düşünenler elbette olabilir; bu durumda, dayandığı roman veya hikâyeyi bize unutturan filmi sorgulama hakkımız doğar.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerin hangisine ulaşılabilir?

- A) Edebî eserlerden filme aktarılan yapımlarda aslına bağlılık filmin başarısını gösterir.
- B) Roman ve hikâyelerin sinemaya aktarılamayacak ayrı bir dil yapısı bulunmaktadır.
- C) Roman ve hikâye okuru, uyarlama filmleri izlerken esere sadakati önemli görmektedir.
- D) Kimi film uyarlamaları kaynak aldıkları edebî metinlerin önüne geçebilmektedir. D
- E) Görselliğin kullanımı edebî metnin geniş kitlelerce tanınmasına olanak sağlayabilir.

20. Ben çapkın bir okurum. Yatağımın baş ucunda Anna Karenina bekliyor. İş yerimde ise Mrs Dalloway. Ya çantama ne demeli! Ön gözdeki ünlü dedektif Sherlock Holmes, hemen arka gözdeki Suç ve Ceza'nın farkında bile değil. İşin aslına bakılırsa gün içerisinde hepsine eşit vakit ayırdığım için hiçbirinin diğerinden haberi yok.

Bu parçada "çapkın" olarak nitelendirilen okur tipi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Karşı cins tarafından yazılmış eserleri okumayı seven
- B) Okuma faaliyetini günlük işlerini aksatmadan sürdürebilen
- C) Okuma listesinde yalnızca aşk temalı eserlere yer veren
- D) Farklı ortamlarda farklı kitaplarla çevresindekileri etkileyen
- E) Birden çok kitabı eş zamanlı okumaktan keyif alan

21. Başkasından nefret eden bir insan, bu duyguyu taşıdığı sürece nefret ettiği insanı da yanında taşıy ve asla yalnız kalmaz.

Bu cümlede nefret duygusuyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi vurgulanmıştır?

- A) İki kişi arasında karşılıklı olarak hissedildiği
- B) Bazı anıların etkisiyle daha da yoğunlaştığı
- C) Yalnızlık ve öfke duygularından beslendiği
- D) İnsanı zaman içinde daha da hırçınlaştırdığı
- E) Sonlanmadıkça insanı etkilemeye devam ettiği

22. Viyana, bugün tarih sayfasında kalmış Avrupa aristokrasi kültürünün işine bağlı solistidir. Barok mimari eserleri, birbirinden usta ellerden çıkan, şehri baştan sona kuşatan heykelleri ve sahip olduğu birbirinden güzel park peyzajları bunun kanıtı. Sadece Viyana şehir merkezinde yürüyerek bu tarihî senfoniye dinleyebilirsiniz.

Bu parçadaki altı çizili sözle Viyana'nın hangi özelliği vurgulanmıştır?

- A) Görselliği
- B) Düzenliliği
- C) Kusursuzluğu
- D) Yansıtıcılığı
- E) Pahalılığı

23. İki de zor iş. Yazmak neredeyse bir masa yapmak kadar zordur. İkisinde de odun kadar sert olan gerçeklik diye bir malzemeye çalışıyorsunuz. İki de numaralar ve tekniklerle doludur. Esasında işin içine çok az büyü ama çok fazla sıkı çalışma girer.

Bu sözler, aşağıdaki sorulardan hangisine cevap olarak söylenmiş olabilir?

- A) Bir yazar yerine bir marangoz çocuğu olarak dünyaya gelseyidiniz ne değışirdi?
- B) Yazarlık ile marangozluğun benzerlikleri olduğu görüşüne katılıyor musunuz?
- C) Marangozların yazarlardan daha fazla kazanıyor olması sizce de ilginç değil mi?
- D) Marangozların yazarlardan daha çok çalıştığı algısı gerçekçi midir?
- E) Yazarlık ve marangozluğun çalışmaktan çok yaratıcılık gerektirdiğine katılır mısınız?

24. "Kısa ve özlü, nükteli, güldürücü hikâyecik" olarak tanımlayabileceğimiz fıkra, halk edebiyatının önemli ürünlerinden biridir. Sözlü kültür ortamından doğan ve ağızdan ağıza aktararak yayılan fıkralar, yaratıldığı dönemin ve toplumun kültürel deneyimlerini içinde barındırdığı için aynı zamanda bir sözlü tarih malzemesi olarak görev yapar.

Bu parçada fıkrayla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Nasıl nakledildiğine
- B) Bazı anlatım özelliklerine
- C) Bir bilgi kaynağı olduğuna
- D) Hangi bağlamda üretildiğine
- E) Ortaya çıkış sebebine

25. Hindistan, Romanların ilk yurdu olarak kabul edilir. Pencap ve Sint eyaletlerinde yaşayan Romanların ilk yurtlarından ayrılma sebepleri arasında dinsel nedenler, politik kavgalar, Roma İmparatorluğu'nun çekiciliği ve açlık yer alır. XI. yüzyılda Hindistan'dan yola çıkan Romanlar, İran üzerinden batıya doğru hareket ettiler. XIV. yüzyılda Balkanlar'a, XV. yüzyılda Avrupa'ya, XVII. yüzyıldan itibaren de Güney Amerika ve Avustralya'ya yayıldılar. Günümüzde Avrupa'da, Roma ve Sinti dernekleri çatısı altında toplanan Romanlar, kendi aralarında gözlemlenen kültürel farkların geniş bir coğrafyaya yayılmalarından kaynaklandığını söylüyor.

Bu parçada Romanlarla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Ana yurtlarından göç etmelerinin çeşitli sebeplere dayandığına
- B) Avrupa'da birden fazla sivil toplum kuruluşuna sahip olduklarına
- C) Göç ettikleri yerlerin kültürüne zor uyum sağladıklarına
- D) Hindistan'dan göç yoluyla farklı bölgelere dağıldıklarına
- E) 1600'lerde Güney Amerika ve Avustralya'ya ulaştıklarına

26. Bozcaada, sahil yerleşkelerinin hızlı kalabalıklaşma ve dinginliğini yitirme kaderinden henüz nasibini almayan şirin bir yer. Sert bir rüzgârı olan bu adanın denizi de biraz soğuk. Ancak dalış yapmaya müsait sığ suları ve zengin çeşitlilikteki deniz canlıları birçok aktiviteyi gerçekleştirmenize imkân sağlamakta. Geldiğinizde meşhur rüzgârı ile sörf yapmak isteyenleri ve yaz kış dalış yapan balık adamları görmeniz mümkün.

Bu parçada Bozcaada ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Farklı etkinlikler yapmaya olanak verdiğine
- B) Ününü dalgalı denizinden aldığına
- C) Dalış için uygun bir yer olduğun
- D) Türlü canlılara ev sahipliği yaptığına
- E) Rüzgârının sörf için uygunluğuna

Bir mülakata giren Salih, Tülay, Utku, Vedat ve Yeliz adlı kişilerin her birine ikişer soru yöneltilmiştir. Bu sorulardan biri; cebir veya geometri, diğeri ise fizik veya kimya alanlarındandır. Kişilere yöneltilen sorulara ilişkin kimi bilgiler şu şekildedir:

- Fizik sorusu toplam üç, geometri sorusu toplam iki kişiye yöneltilmiştir.
- Salih ve Vedat'a sorulan iki soru da aynı alanlardandır.
- Tülay'a geometri, Utku'ya kimya sorusu yöneltilmiştir.

27. Buna göre

- Salih,
- Tülay,
- Yeliz

adlı kişilerden hangilerine kimya sorusu yöneltilmiş olabilir?

- Yalnız I
- Yalnız II
- I ve II
- I ve III
- II ve III

28. Buna göre

- Salih,
- Utku,
- Vedat

adlı kişilerden hangilerine geometri sorusu yöneltilmiş olabilir?

- Yalnız I
- Yalnız II
- Yalnız III
- I ve II
- I ve III

29. Aşağıdakilerden hangisi kesin olarak doğrudur?

- Salih'e, geometri ve kimya soruları yöneltilmiştir.
- Tülay'a, geometri ve fizik soruları yöneltilmiştir.
- Utku'ya, cebir ve kimya soruları yöneltilmiştir.
- Vedat'a, cebir ve fizik soruları yöneltilmiştir.
- Yeliz'e, geometri ve kimya soruları yöneltilmiştir.

30. Kişilere yöneltilen soruların alanlarının tam olarak belirlenebilmesi için ---- yöneltilen soruların hangi alanlardan olduğunun bilinmesi yeterlidir.

Bu cümlede boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- Yeliz'e
- Vedat'a
- Utku'ya
- Tülay'a
- Salih'e

CEVAP ANAHTARI

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
B	E	D	B	D	B	C	D	A	B
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
B	D	C	A	A	C	B	E	D	E
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
E	D	B	E	C	B	E	B	D	A

TÜRKÇE DENEMESİ – 1 (Çözüm Kitapçığı)

1. "Sözün balını bulup çıkarmak..."

Bir şairin "sözün balını bulup çıkarması", dildeki en güzel, en tatlı, en etkili ve özlü anlatım biçimlerini seçerek estetik açıdan çok güçlü bir söyleyişe ulaşması anlamına gelir. Bu durum doğrudan şiir dilinin niteliği ve gücüyle ilgilidir. **B seçeneğinde** yer alan "Kurduğu şiir diliyle güçlü bir deyişe ulaşmak" ifadesi, altı çizili mecazlı sözün kattığı anlamı tam olarak karşılamaktadır.

Cevap: B

2. Parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili hangisi yanlıştır?

Cümlelerin İncelemesi:

I. cümle: Nasrettin Hoca'nın fıkralarda üstlendiği roller (koca, komşu, kadı) sıralanmıştır. (A şıkkı doğru)

II. cümle: Hoca'nın toplumdaki haksız ve güçlü kişilerle mücadele ettiği belirtilerek fıkraların genel içeriğine değinilmiştir. (B şıkkı doğru)

III. cümle: Halkın Hoca'nın şahsında o kişilerle baş ettiği söylenerek halkın Hoca ile kendini özdeşleştirmesi anlatılmıştır. (C şıkkı doğru)

IV. cümle: Hoca'nın siyasi erke karşı gelmediği gerçeği dile getirilerek nesnel bir saptama yapılmıştır. (D şıkkı doğru)

V. cümle: Hoca'nın Timur'dan sonraki dönemlerde hangi rollerde (komşusuyla veya karısıyla uğraşan bir tip) gösterildiği anlatılmıştır; hocanın gelenekle kurduğu bir ilişkiden bahsedilmemiştir. (E şıkkı yanlış)

Cevap: E

3. Numaralanmış cümlelerin hangisinde neden - sonuç ilişkisi vardır?

I. cümle: "19. yüzyılın başlarında Osmanlı donanmasında eğitimini tamamlayamamış leventlerin çok olması [NEDEN] denizcilikte ileri olan kimi ülkelerin iştahını kabartmıştı [SONUÇ]." Bu cümlede net bir sebep-sonuç ilişkisi kurulmuştur.

II. ve III. cümleler: -mak üzere ve -mak maksadıyla ifadeleri kullanıldığı için amaç - sonuç ilişkisi taşımaktadır.

V. cümle: -mâsi hâlinde ifadesiyle koşul (şart) - sonuç ilişkisi kurulmuştur.

Cevap: D

4. Soru: Cümle hangisinden sonra getirilmelidir?

Metne Eklenecek Cümle: "Bu konudaki yeteneklerini göstermek için Tanrı figürleri ve spor etkinliğinde bulunan ünlü erkek figürlerini, özellikle gladyatörleri kullandılar."

Anlam Analizi: Cümlelerin başındaki "Bu konudaki yeteneklerini..." ifadesi, kendisinden önce "belirli bir konuda ustalaşmaktan / bir sanatı iyi yapmaktan" bahsedildiğini gösterir.

Metin Akışı: II. cümlede "Klasik Dönem heykeltıraşları insan vücudunu gerçekçi ve doğal görünüşüyle betimleme sanatını mükemmel hâle getirdiler." denilerek heykeltıraşların vücut betimleme sanatındaki üstünlüğüne değinilmiştir.

Dolayısıyla getirilecek cümle, bu yeteneği hangi figürler üzerinde (Tanrı, sporcu, gladyatör) gösterdiklerini açıklayarak anlam akışını tamamlar. Bu nedenle cümle **II. cümleden sonra** gelmelidir.

Cevap: B

5. Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

Cümlelerin İncelemesi:

I, II, III ve V. cümlelerde şiirdeki modernizmin sanayileşme süreciyle, modern şehir hayatıyla ve bu düzenin getirdiği karmaşayla olan ilişkisi ele alınmıştır. (Ana konu: Modern şiir - Sanayileşme/Şehir ilişkisi)

IV. cümlede ise birden bire sanayileşme ve şiir ilişkisinden uzaklaşarak "Geçen yüzyılda birbirine uzak sınıflardan gelen, farklı geleneklere sahip insanların şehirlerde bir arada yaşamaya başlamaları..." denilerek tamamen sosyolojik bir durum tasvir edilmiş, şiire veya sanata hiç değinilmemiştir. Bir sonraki (V.) cümle ise doğrudan III. cümlede açılan sanatsal konuyu Baudelaire ve Rimbaud örnekleriyle devam ettirmektedir.

Cevap: D (IV. cümle akışı bozmaktadır.)

6. Soru: Numaralanmış cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi baştan üçüncü olur?

Cümlelerin Mantıksal Sıralaması:

1. Cümle (III): Genel bir giriş yapar. "Daha çok el yordamıyla yürütülen, ağırlıklı olarak insanın fiziksel gücüne dayalı işler, 1770'li yıllarda önemli bir değişime uğramıştır."

2. Cümle (IV): Bu değişimin nasıl olduğunu, kimin eliyle yapıldığını açıklar. "Adam Smith, üretim sürecindeki işleri basite indirgemiş ve temel görevlere ayırmıştır." (III'teki değişimi IV'teki Smith'in adımı açıklar).

3. Cümle (II): Bu durumun nerede aktarıldığına dair örnek verir. "Adam Smith'in Ulusların Zenginliği adlı eserinde iş yönetimi ile ilgili önerilerinin insan yönetimine aktarılması da bunun bir örneğidir."

4. Cümle (I): Önceki cümlelerde geçen "indirgeme" ve "ayırma" işlemlerine atıf yapar. "Bu indirgeme ve ayırıştırma beşerî ilişkileri tanımlamada da yol gösterici olmuştur."

5. Cümle (V): Sonuç cümlesidir. "Genelde yönetim, özde ise insan yönetimi zamanla değişen bu içerikten önemli ölçüde etkilenmiştir."

Sıralama: III - IV - II - I - V şeklindedir. Baştan üçüncü cümle **II** numaralı cümledir.

Cevap: B

7. Soru: Bu parçaya göre şiirle ilgili yanlış anlayış aşağıdakilerden hangisidir?

Metin Analizi: Metnin başında şiirde biçim (dış yapı) ile içeriğin (öz) birbirinden ayıramayacağı söyleniyor. Hemen ardından "Oysa şiir çevirilerinde söylenen şeyin (içeriğin), söylenişten (biçimden) ayrı olarak ele alındığını görmekteyiz. Şiiri sadece konuda, temada ve anlamda aramanın şiir sanatıyla ilgisi yoktur." denilerek şiiri **sadece anlam ve içerikten ibaret görmek** sert bir şekilde eleştiriliyor. **Seçenek Değerlendirmesi: C seçeneğindeki** "Anlam ve içeriğin şiirin kurucu ögesi olduğunun düşünülmesi" ifadesi, metinde eleştirilen ve "şiir sanatıyla ilgisi yoktur" denilen yanlış anlayışı tam olarak karşılar.

Cevap: C

8. Soru: Bu parçadaki altı çizili sözcük ("bu anı") aşağıdakilerden hangisine gönderme yapmaktadır?

Metin Analizi: Parçada altı çizili ifadeden hemen önce yer alan cümleleri inceleyelim:
III. cümlede bütün elektriğin bir paratonerin ucunda toplanması gibi, çok sayıda tarihsel olayın küçücük bir zaman dilimine sığdığı söyleniyor.
IV. cümlede ise "her şeyi belirleyen ve her şeye karar veren o bir tek anlık zaman dilimi içine sıkışır." (V) Tek bir evet, tek bir hayır, bir anlık erken davranma ya da bir anlık geç harekete geçme, bu âni, yüzlerce kuşak da geçse, asla geri getiremez..." deniyor.

Burada kastedilen şey, tarihin akışını değiştirecek o "anlık erken davranma ya da geç kalma" yani **âni yakalama / kaçırma** durumudur. Metnin bütününde de dâhilerin veya tarihi olayların kaderini belirleyen o kritik saniyeleri, yani "âni yakalamayı" başarma durumunu anlatmaktadır.

Cevap: D

9. Soru: Bu parça aşağıdaki sorulardan hangisine cevap olarak söylenmiş olabilir?
İnsan düşüncelerini anlamlandırma konusunda yapılan nörobilim çalışmalarının geldiği nokta nedir?

Cevap: A

10. Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre getirilebilecek en uygun cümle hangisidir?

Metin Analizi: Parçanın son bölümünde adayı ziyaret edenleri bekleyen tehlikelerden bahsedilmektedir: "Bu yolculukta ziyaretçileri bekleyen bir diğer tuzak da kımıldayan ve böylece insanı içine çeken kumlar. Kumların tehlikesini hissedebilmek için adaya yalın ayak gitmek gerekiyor. ----"

Akış Analizi: Metnin genelinde suların aniden yükselmesi, adanın dünyayla bağının kopması ve tehlikeli bataklık kumları gibi **doğa şartlarının zorluğundan ve maceracı yönünden** bahsedilmektedir. Kumların tehlikesini hissetmek için yalın ayak yürümek gerektiği söylendikten sonra, tüm bu zorlayıcı ve heyecan verici koşulları özetleyen bir cümle gelmelidir. **Seçenek Değerlendirmesi: B seçeneğindeki** "Bütün bu koşullar macera tutkunlarına adeta davetiye çıkarıyor" ifadesi, metindeki doğa tehlikelerini ve adanın bu sıra dışı yapısını anlamca en iyi tamamlayan cümledir.

Cevap: B

11. Soru: Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisi Bela Bartok'un müzik tarihindeki önemini belirtmektedir?

Metin Analizi: Metnin ilk cümlesinde Bela Bartok için şöyle denmektedir: "temsil ettiği hümanist anlayışla sadece Macaristan'ın değil, tüm ülkelerin sanatsal gelişimine ışık tutmuştur." İlerleyen kısımlarda da onun halk müziğini basit bir taklit veya duygusal bir yaklaşım olarak değil, evrensel ve bilimsel verilerin içselleştirilmesi yoluyla yaratıcı bir yöntem olarak kullandığı vurgulanıyor.

Seçenek Değerlendirmesi: İlk cümledeki "tüm ülkelerin sanatsal gelişimine ışık tutması" ve halk müziğini evrensel bir dille harmanlaması, onun yerel sınırları aşan küresel bir vizyon sunduğunu gösterir. Bu durum **B seçeneğindeki** "Evrensel ölçekte geçerli bir bakış açısı getirmesi" ifadesi ile doğrudan uyumaktadır.

Cevap: B

12. Seçeneklerin İncelenmesi:

A) "hareketlerini" sözcüğünde -ler (çoğul), -i (iyelik) ve -i (belirtme) olmak üzere birden fazla çekim eki vardır. (Doğru)

B) "vücudunun" sözcüğündeki -nun eki ilgi/tamlayan ekidir. (Doğru)

C) "siyahlatıyor" sözcüğünün kökü "siyah" (isim) olup, -la eki isimden fiil yapım ekidir. (Doğru)

D) "kurbağalama" sözcüğünün kökü "kurbağa" (isim) olup, -la isimden fiil, -ma ise fiilden isim (isim-fiil) ekidir. Sözcükte **fiilden fiil yapım eki yoktur.** (Söylenemez)

E) "açılıyordu" sözcüğünde -ıl yapım eki, -ıyor ve -du ise çekim ekidir; ikisi bir aradadır. (Doğru)

Cevap: D

13. Soru: Hangisinin yazımı yanlıştır?

Kelime İncelemesi: Metinde yer alan yabancı kökenli "aksesuar" aksesuar" şeklinde yazılır.

Cevap: C

14. Soru: Altı çizili sözcüklerin türleri sırasıyla hangisidir?

Sözcük Türlerinin Analizi:

I. kavramlar: İsim (Ad)

II. durmadan: Zarf (Belirteç - fiili durum yönünden etkiler)

III. o: Sıfat (İşaret sıfatı - "o şair")

IV. çağdaş: Sıfat (Niteleme sıfatı - "çağdaş şair")

Sıralama: İsim - zarf - sıfat – sıfat

Cevap: A

15.Soru: Hangisinin öznesi sıfat tamlamasından oluşmuştur?

A seçeneğinde yüklem "*hayatın her alanında bireyin düşüncelerine yön verecek en temel etkenidir*", özne ise "**Bireyin benliğini bütünüyle saran duygular**" ifadesidir. Bu ifade bir sıfat-fiil grubuyla kurulmuş **sıfat tamlamasıdır** (Saran duygular).

Diğer şıklarda özne ya isim tamlaması (B: insan zihni, D: buzulların hızla erimesi, E: yazma eylemi) ya da tek bir isimden (C: insanlar) oluşmuştur.

Cevap: A

16.Soru: Hangileri niteleme görevinde kullanılmamıştır?

I. yanlış katlanmış: "Yanlış katlanmış protein" öbeğinde niteleme sıfatıdır.

II. olduğu: "İlişkisi olduğu biliniyordu" kısmında bir yan cümle öbeği kurmuştur, doğrudan bir ismi niteleme görevi yoktur.

III. ürettiği: "Ürettiği amiloid proteini" yapısında niteleme sıfatıdır.

IV. incelendiği: "İncelendiği araştırmalar" yapısında niteleme sıfatıdır.

V. benzediği: "Benzediği fark edildi" yapısında nesne öbeğinin bir parçasıdır, niteleme görevi üstlenmemiştir.

Sonuç: II ve V numaralı sözcükler niteleme görevinde değildir.

Cevap: C

17.Soru: Altı çizili sözcüklerden hangisi **yapısı bakımından** diğerlerinden farklıdır? (Sözcük yapısı incelenirken basit, türemiş veya birleşik olmasına bakılır.)

Sözcüklerin Analizi:

I. ergenlik: "er-mek" fiilinden "ergen" (türemiş fiilden isim), ondan da "ergenlik" (isimden isim yapım eki) oluşmuştur. Yapım eki aldığı için **türemiştir**.

II. çekerler: "çek-er-ler" şeklinde sadece geniş zaman ve çoğul şahıs eki (çekim ekleri) almıştır. Yapım eki almadığı için **basittir**.

III. diye "fiilden isim yapım eki gelmiştir. **türemiştir**.

IV. sanatçılar: "sanat" ismine -çi isimden isim yapım eki gelmiştir. Yapım eki aldığı için **türemiştir**.

V. gençleşirler: "genç" isimden "gençleş-mek" (isimden fiil yapım eki) türetilmiştir. Yapım eki aldığı için **türemiştir**.

Düzeltilme & İnceleme: Soru kökündeki kelimelerin dağılımında "çekerler" ve "ardından" basit, diğerleri türemiştir.

Cevap B

18.Soru: Anlamli bir bütün oluşturmak için hangi cümlelerin birbiriyle **yer değiştirmesi** gerekir?

Metin Akışı Analizi:

I. cümle: Sfenks'in sorduğu bilmeceyi verir: "*Sabah dört, öğlen iki ve alaca karanlıkta üç ayağı üzerinde yürüyen şey nedir?*"

II. cümle: Bilmecenin arka planını anlatır: "*Yunan mitolojisine göre kötü bir yaratık olan Sfenks, bu bilmeceyi sormuş ve Thebes halkını doğru cevabı alana kadar egemenliği altında tutmakla tehdit etmişti.*"

III. cümle: Oedipus'un şifreyi çözdüğünü söyler.

IV. cümle: Oedipus'un doğru cevap vererek halkı kurtardığını belirtir.

V. cümle: "*Buna göre; dört ayağı ile emekleyen bebek...*" diyerek bilmecenin **cevabını (açıklamasını)** verir.

VI. cümle: Bilmecenin neyi temsil ettiğini özetler: "*Sabah, öğlen ve alaca karanlık, insan yaşamının farklı dönemlerini temsil ediyordu.*"

V. cümledeki "*Buna göre...*" açıklaması, III. cümledeki Oedipus'un şifreyi çözmesinden hemen sonra gelmelidir. Yani Oedipus şifreyi çözmüştür, buna göre bilmecenin cevabı şudur denmeli; ardından doğru cevabı verdiği için halkı kurtardığı (IV. cümle) söylenmelidir. Bu yüzden **IV ve V** numaralı cümleler yer değiştirmelidir.

Cevap: E

19.Soru: Bu parçadan hareketle aşağıdakilerin hangisine ulaşılabilir?

Metin Analizi: Metinde ortalama izleyicinin uyarılma filmleri izlerken edebî metnin diliyle ilgilenmediği, karşılaştırmalı bir değerlendirme yapmadığı eleştirilmektedir. Son kısımda ise "*Gerçi günümüzdeki çoğu yapımda, metnin dilinden herhangi bir iz bulmaya çalışmak da sonuçsuz bir çaba olacaktır.*" denerek günümüz uyarlamalarının sinemaya aktarılırken edebî dilin özelliklerini tamamen dışarıda bıraktığı, iki sanatın dil yapısının birbirinden farklılaştığı vurgulanmaktadır.

Cevap:D

20.Soru Çözümü

Soru: Parçada "çapkın" olarak nitelendirilen okur tipi aşağıdakilerden hangisidir?

Metin Analizi: Yazar, "*Yatağımın baş ucunda Anna Karenina bekliyor. İş yerimde ise Mrs Dalloway. Ya çantama ne demeli! Ön gözdeki ünlü dedektif Sherlock Holmes...*" diyerek aynı zaman dilimi içerisinde birden fazla farklı kitabı (klasik, modern, polisiye) bir arada, yani **aynı anda/eş zamanlı olarak** okuduğunu anlatmaktadır. Tıpkı ilişkilerde sadık olmayıp birden fazla kişiye ilgi duyan bir "çapkın" gibi, tek bir kitaba bağlı kalmayıp birden çok kitabı bir arada yürütmektedir.

Seçenek Değerlendirmesi: E seçeneğindeki "*Birden çok kitabı eş zamanlı okumaktan keyif alan*" ifadesi metindeki "çapkın okur" benzetmesini tam olarak açıklamaktadır.

Cevap: E

21.Soru: Bu cümlede nefret duygusuyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi vurgulanmıştır?

Metin Analizi: "*Başkasından nefret eden bir insan, bu duyguyu taşıdığı sürece nefret ettiği insanı da yanında taşır ve asla yalnız kalmaz.*"

Anlam Çıkarımı: Cümledeki "*bu duyguyu taşıdığı sürece*" ve "*asla yalnız kalmaz*" ifadeleri, nefret duygusunun zihinde barınmaya devam ettiği (sonlanmadığı) müddetçe kişiyi içsel olarak esir alacağını ve etkilemeye devam edeceğini anlatır.

Cevap: E (Sonlanmadığı sürece insanı etkilemeye devam ettiği)

22.Soru: Bu parçadaki altı çizili sözle Viyana'nın hangi özelliği vurgulanmıştır?

Metin Analizi: Altı çizili söz olan "*tarih senfonisi*", Viyana'nın barok mimarisi, heykelleri, parkları ve aristokrat kültürüyle adeta geçmişi günümüze taşıyan, tarihi hissettiren bir yapıda olduğunu gösterir. Yani şehir, tarihi bizzat yansıtmakta ve yaşatmaktadır.

Cevap: D (Yansıtıcılığı)

23.Soru: Bu sözler, aşağıdaki sorulardan hangisine cevap olarak söylenmiş olabilir?

Metin Analizi: Yazar metne "*İkisi de zor iş. Yazmak neredeyse bir masa yapmak kadar zordur.*" diyerek başlıyor. Devamında ise yazarlık ile marangozluğun (masa yapmanın) malzeme sertliği, teknikler, harcanan yoğun emek gibi noktalardaki ortak yönlerini sıralıyor.

Anlam Çıkarımı: Bu sözler, yazarlık ile marangozluğun birbirine benzediği yönündeki bir iddiaya veya soruya karşılık verilmiştir.

Cevap: B (Yazarlık ile marangozluğun benzerlikleri olduğu görüşüne katılıyor musunuz?)

24.Soru: Bu parçada fıkrayla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

Seçeneklerin Eşleştirilmesi:
"Sözlü kültür ortamından doğan ve ağızdan ağıza aktarılarak yayılan..." **A) Nasıl nakledildiğine**
"Kısa ve özlü, nükteli, güldürücü hikâyecik..."

B) Bazı anlatım özelliklerine
"yaratıldığı dönemin ve toplumun kültürel deneyimlerini içinde barındırdığı için aynı zamanda bir sözlü tarih malzemesi olarak görev yapar."

C) Bir bilgi kaynağı olduğuna ve D) Hangi bağlamda üretildiğine (dönemin ve toplumun kültürel deneyimleri)

Sonuç: Fıkranın tarihsel olarak ilk kez ne zaman veya neden ortaya çıktığına dair bir bilgi yoktur.

Cevap: E (Ortaya çıkış sebebine)

25.Soru: Bu parçada Romanlarla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

Seçeneklerin Eşleştirilmesi:
"ayrılma sebepleri arasında dinsel nedenler, politik kavgalar..." **A) Ana yurtlarından göç etmelerinin çeşitli sebeplere dayandığına**
"Roma ve Sinti dernekleri çatısı altında toplanan..."

B) Avrupa'da birden fazla sivil toplum kuruluşuna sahip olduklarına
"XI. yüzyılda Hindistan'dan yola çıkan Romanlar... farklı bölgelere..." **D) Hindistan'dan göç yoluyla farklı bölgelere dağıldıklarına**

"XVII. yüzyıldan itibaren de Güney Amerika ve Avustralya'ya yayıldılar **E) 1600'lerde Güney Amerika ve Avustralya'ya ulaştıklarına** (17. yüzyıl = 1600'lü yıllardır)

Sonuç: Metinde Romanların göç ettikleri yerlerin kültürlerine uyum sağlamakta zorlandıklarına dair hiçbir olumsuz durumdan bahsedilmemiştir.

Cevap: C (Göç ettikleri yerlerin kültürüne zor uyum sağladıklarına)

26.Soru: Bu parçada Bozcaada ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

Seçeneklerin Eşleştirilmesi:
"birçok aktiviteyi gerçekleştirmenize imkân sağlamakta." **A) Farklı etkinlikler yapmaya olanak verdiğiğine**

"dalış yapmaya müsait sığ suları... balık adamları görmeniz mümkün."

C) Dalış için uygun bir yer olduğuna
"zengin çeşitlilikteki deniz canlıları..." **D) Türlü canlılara ev sahipliği yaptığına**

"meşhur rüzgârı ile sörf yapmak isteyenleri..."

E) Rüzgârının sörf için uygunluğuna
Sonuç: Metinde adanın rüzgârından ve denizinin biraz soğuk olduğundan bahsedilmiştir ancak **denizinin dalgalı olmasıyla ünlendiğine** dair bir bilgi yer almamaktadır.

Cevap: B (Ününü dalgalı denizinden aldığına)

Verilerin Analizi ve Tablonun Kurulması

Kişiler (5 Kişi): Salih, Tülay, Utku, Vedat, Yeliz.

Soru Alanları: Her kişiye ikişer soru sorulmuştur.

1. Soru: Cebir VEYA Geometri

2. Soru: Fizik VEYA Kimya

Toplam Soru Sayıları:

Fizik: 3 soru (Toplam 5 kişi olduğuna göre, geriye kalan 2 kişiye Kimya sorulmuştur).

Geometri: 2 soru (Toplam 5 kişi olduğuna göre, geriye kalan 3 kişiye Cebir sorulmuştur).

Verilen İpuçları ve Yerleştirme:

Tülay'a geometri, Utku'ya kimya sorusu yöneltilmiştir.

Tülay: Geometri + [Fizik / Kimya]

Utku: [Cebir / Geometri] + Kimya

Salih ve Vedat'a sorulan iki soru da aynı alanlardandır. yani Salih'in iki sorusu hangi alanlardaysa, Vedat'inki de birebir aynıdır.

Salih = Vedat (Örneğin ikisi de Cebir+Fizik ise, toplamda 2 Cebir, 2 Fizik harcanır).

Geometri toplam 2 taneydi. Birini Tülay aldığına göre geriye 1 Geometri kaldı. Salih ve Vedat aynı

olduğuna göre, ikisi birden Geometri alamaz (çünkü 2 Geometri gerekir ama elimizde 1 tane kaldı). O halde **Salih ve Vedat kesinlikle CEBİR almıştır.**

Salih: Cebir

Vedat: Cebir

Toplam 3 Cebir vardı. Salih ve Vedat 2 tanesini aldı. Geriye 1 Cebir kaldı.

Tülay Geometri almıştı. Salih ve Vedat Cebir aldı.

Toplam 2 Geometri hakkından 1'i kaldı. O halde kalan son Geometri sorusu ya Utku'ya ya da Yeliz'e aittir.

Fizik / Kimya Dağılımı (3 Fizik, 2 Kimya):

Utku kesinlikle Kimya aldı (1 Kimya harcanmış, geriye 1 Kimya ve 3 Fizik kaldı).

Salih ve Vedat'ın 2. soruları da aynı olmak zorundadır.

İhtimal 1 (Salih ve Vedat KİMYA alırsa): Toplamda 2 Kimya harcanmış olur. Ama Utku zaten Kimya almıştı, toplam 3 Kimya gerekir ki bu imkansızdır (çünkü elimizde toplam 2 Kimya var).

Sonuç: O halde **Salih ve Vedat kesinlikle FİZİK almıştır.**

Netleşen Tablo:

- **Salih:** Cebir + Fizik (Kesin)
- **Vedat:** Cebir + Fizik (Kesin)
- **Tülay:** Geometri + [Fizik / Kimya]
- **Utku:** [Cebir / Geometri] + Kimya
- **Yeliz:** [Cebir / Geometri] + [Fizik / Kimya]

Geriye kalan boşluklar için kalan sorular: 1 Cebir, 1 Geometri, 1 Fizik, 1 Kimya.

Soru Çözümleri

27.Soru: Hangilerine kimya sorusu yöneltilmiş olabilir?

Analiz: Toplam 2 Kimya sorusu vardır. Biri kesinlikle Utku'dadır. Diğer kimya sorusu Salih ve Vedat fizik aldığı için onlarda olamaz. Geriye kalan **Tülay** veya **Yeliz** kimya sorusu almış olabilir.

Cevap: E (II ve III)

28.Soru: Hangilerine geometri sorusu yöneltilmiş olabilir?

Analiz: Geometri sorularından biri kesinlikle Tülay'dadır. Diğer tek geometri sorusu ise Salih ve Vedat kesinlikle Cebir aldığı için onlara gidemez. Dolayısıyla ikinci geometri sorusu **Utku** ya da **Yeliz**'e yöneltilmiş olabilir. Öncüllerde Utku (II) yer almaktadır.

Cevap: B (Yalnız II)

29.Soru: Hangisi kesin olarak doğrudur?

Analiz: Yaptığımız net yerleştirmeye göre; Salih'e kesinlikle Cebir ve Fizik, Vedat'a da kesinlikle Cebir ve Fizik soruları yöneltilmiştir. Seçenekleri incelediğimizde **D şıkkı** bu durumu doğrudan doğrular.

Cevap: D (Vedat'a, cebir ve fizik soruları yöneltilmiştir.)

30.Soru: Boş bırakılan yere hangisi getirilmelidir?

Analiz: Tablomuzda Salih ve Vedat tamamen bellidir. Geriye kalan Tülay, Utku ve Yeliz'in durumunu netleştirmek için, aralarında en az bilgiye sahip olduğumuz, hem 1. hem de 2. sorusu henüz kesinleşmemiş olan **Yeliz**'in hangi soruları aldığını bilirsek, kalan son sorular otomatik olarak Tülay ve Utku'ya dağılır ve tüm tablo eksiksiz çözülür.

Cevap: A (Yeliz'e)

